

Indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille
Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Den 14. december 2017

Vidtgående økonomiske konsekvenser for de fynske landkommuner ved et uændret udligningssystem

Kære Simon Emil Ammitzbøll-Bille

Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Assens og Kerteminde kommuner har tidligere tilsluttet sig henvendelsen fra de 6 østjyske kommuner om en ændring af det kommunale udligningssystem. Udligningssystemet er i dag baseret på upræcise eller forkert opgjorte udgiftsbehov, med vidtgående konsekvenser for den enkelte kommunes udvikling.

Vi har brug for at gøre særligt opmærksom på den helt uholdbare situation, som er en direkte følge af det socioøkonomiske kriterium "beregnet årlig nedgang i befolkningstallet". Hvis kriteriet fastholdes, vil Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Assens og Kerteminde kommuner i henhold til Danmarks Statistiks indbyggertal for 4. kvartal 2017 miste et samlet tilskud på 188 mio. kr. i 2019. En på alle måder aldeles uoverskuelig og uholdbar situation.

Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Assens og Kerteminde kommuner repræsenterer samtidig fire ud af fem kommuner, som vil få det største nominelle fald. Nordfyns Kommune faldt ud af kriteriet allerede fra Budget 2018. Dermed rammes de fynske landkommuner uforholdsmæssigt hårdt. I forvejen er vi udfordret ved en aldrende befolkning, et lavt uddannelsesniveau, høje sociale udgifter, tilbagegang i antal arbejdspladser, en høj ledighed etc.

For at sætte tingene yderligere i perspektiv vil en reduktion på 188 mio. kr. svare til en reduktion af vores samlede serviceudgifter med 2,5 pct. - eller mere end en halvering af det samlede pædagogiske personale i vores daginstitutioner, klubber og skolefritidsordninger. Vi kæmper i forvejen med at holde vores udgifter i skak via omfattende omstillings- og effektiviseringsprogrammer. Det vil derfor være overvejende sandsynligt, at de manglende indtægter skal findes ved en forhøjelse af kommuneskatten, svarende til en forhøjelse af vores gennemsnitlige udskrivningsprocent med 0,7 procentpoint.

Logikken bag det anvendte kriterium er i henhold til Finansieringsudvalgets rapport fra december 2005 om et nyt tilskuds- og udligningssystem, at et fald i en kommunes befolkningstal kan afspejle strukturelle problemstillinger i kommunen, som kan indebære et behov for en særlig indsats. Forklaringsgraden ved kriteriet var dog lav og bidrog alene til forklaring af ældreudgifterne, hvorfor kriteriet også "kun" blev medtaget med en vægt på 2 pct. Kriteriet burde imidlertid aldrig have været medtaget.

Med afsæt i betænkning nr. 1533 fra marts 2012 "Kommunale udgiftsbehov og andre udligningssspørgsmål" blev kriteriet justeret fra og med 2013. Et af målene var at undgå, at kriteriet fik en "tænd/sluk"-karakter, da det vanskeliggør budgetlægningen i kommunerne. Et mål som på ingen måde er blevet opfyldt.

Ud over den manglende stabilitet mangler kriteriet også proportionalitet. Kriteriet fordeler et årligt beløb på 2,1 mia. kr. I takt med, at stadig færre kommuner oplever en negativ befolkningsudvikling, står de tilbageværende kommuner omfattet af ordningen til at blive forgyldt. Aktuelt vil de kommuner, som i følge Danmarks Statistik opfylder kriteriet til Budget 2019, få et tilskud på ca. 175.000 kr. for hver mistet borger i perioden 1.1.2013 til 4. kvartal 2017.

Kommuner som ikke længere opfylder kriteriet bliver omvendt ramt uforholdsmæssigt hårdt. Faaborg-Midtfyn, Svendborg, Assens og Kerteminde kommuner står til at miste mere end 700.000 kr. for hver ny borger i 2017. Det siger sig selv, at et sådant "belønningssystem" er aldeles uholdbart og helt uden proportioner.

Nogle vil anlægge det synspunkt, at vi, ud fra vores fremførte synspunkter, skal stille os tilfreds med, at vi i en periode med negativ befolkningsudvikling er blevet økonomisk overkompenseret. Det afspejler imidlertid på ingen måde vores økonomiske situation, hvilket skal tilskrives de fire centrale systemfejl i det kommunale udligningssystem, som er påpeget af de 6 østjyske kommuner, og hvor over 6 mia. kr. lander i de forkerte kommunekasser.

Vi håber, at vi med vores henvendelse har skabt forståelse for, at arbejdet med en grundlæggende ændring af det kommunale udligningssystem er presserende og at det er afgørende vigtigt, at ændringerne træder i kraft pr. 1.1.2019.

Hvis den annoncerede ændring af udligningssystemet ender som en fuser, bliver det svært for ikke sige umuligt, at fastholde et bare nogenlunde anstændigt serviceniveau.

Venlig hilsen

Christian Thygesen
Borgmester i Faaborg-Midtfyn Kommune

Søren Steen Andersen
Borgmester i Assens Kommune

Hans Luunbjerg
Borgmester i Kerteminde Kommune

Lars Erik Hornemann
Borgmester i Svendborg Kommune